розходжень у позиціях, характерах і т.д.). Непродуктивні конфлікти є результатом несумісності, поганої згуртованості людей при виконанні робіт. Наявність у колективі значного числа конфліктів свідчить про негативний СПК.

Таким чином, СПК є комплексним явищем, яке зумовлює як якість організаційної життєдіяльності окремої особи, так і підприємства в цілому. Ґрунтовне дослідження чинників, що його формують, та їх оптимізація можуть стати поштовхом до розвитку ініціативи, креативності і лояльності персоналу, а отже й ринкового успіху самої організації.

Список використаної літератури:

1. Козырев Г. И. Основы конфликтологии : учебник / Г. И. Козырев. – М. : ИД "Форум"; ИНФРА-М, 2007. – 320 с.

2. Мишак С. В. Оцінка соціально-психологічного конфлікту в колективі / С. В. Мишак // Управління розвитком. – 2009. – № 16. – С. 86–88.

3. Парыгин Б. Д. Социально-психологический климат в коллективе / Б. Д. Парыгин. – Л. : ЛГУ, 1998. – С. 11–13.

Наталія КОНИК
науковий керівник
викл.Козин Л.В.
ІФННІМ ТНЕУ

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасна система господарювання, як ніколи раніше, характерна високим рівнем невизначеності. Отже, будь-яке підприємство або організація відчувають необхідність у формуванні певного «механізму протидії», який дав би можливість оптимальним чином поводитися в умовах не визначення, мінімізувати втрати і використати можливості. Метою роботи є дослідження суті поняття ризик-менеджменту як інструменту діяльності підприємства у сучасних умовах.

Ризик-менеджмент, як система управління, включає в себе процес вироблення мети ризику і ризикових вкладень капіталу, визначення імовірності настання події, виявлення ступеня і величини ризику, аналіз навколишнього оточення, вибір стратегії управління ризиком, вибір необхідних для даної стратегії прийомів управління ризиком і способів його зниження (тобто прийомів ризику-менеджменту), здійснення цілеспрямованого впливу на ризик [1, с. 35]

Основною ідеєю ризик-менеджменту є забезпечення максимізації ринкової цінності бізнес-одиниці. Звичайно, усі підприємства і організації стикаються з невизначеністю, і завданням їх керівництва є визначення того, яким чином діяти в цих умовах для виконання визначеного вище завдання. При цьому, важливим є те, що невизначеність - є станом неоднозначності розвитку

певних подій в майбутньому, стан незнання і неможливості точного передбачення основних величин і показників розвитку деякого проекту [2, с. 269]. Отже, невизначеність є, водночас і ризиком, і можливістю, здатними підірвати або посилити ринкове становище компанії. Управління ризиками дозволяє керівництву ефективно боротися з невизначеністю і пов'язаного з ними ризику і можливостей, підвищення потенціалу для створення цінності. Ризик-менеджмент не є гарантією того, що несприятливі події не відбудуться. Однак, він дозволяє керівникам підприємств зосередити увагу на тих чинниках, які потенційно можуть завдати найбільшої шкоди, використовувати підходи, спрямовані на пом'якшення або запобігання їх впливу, і, водночас, використовувати та можливості, які утворюються внаслідок виникнення стану невизначеності.

Досягнення мети максимізації ринкової цінності стає можливим, коли керівництву підприємства вдається досягти оптимальний баланс між зростанням і прибутковістю та пов'язаними з ними ризиками, а також ефективного спрямування ресурсів для досягнення цілей організації. Таким чином, система ризик-менеджменту включає в себе:

До структури ризик-менеджменту сучасного підприємства входить вісім взаємопов'язаних компонентів. Вони є похідними від системи управління підприємством і є інтегрованими до процесу управління. До цих компонентів належать:

- внутрішнє середовище - внутрішнє середовище охоплює атмосферу організації, а також визначає те, як ризик розглядається і сприймається її персоналом, зокрема, на рівні філософії управління ризиками і готовності організації до їх прийняття, організаційної єдності і її етичних цінностей;
- постановка цілей - цілі повинні бути встановлені до того, коли менеджери стикнуться із необхідністю визначення потенціальних чинників впливу на їх досягнення. Ефективне управління ризиками будується на основі того, що процес визначення цілей має місце і що обрані цілі підтримують і узгоджуються з місією організації і її бізнес-філософією;
- ідентифікація чинників впливу - внутрішні і зовнішні події, що впливають на досягнення цілей організації, повинні бути визначеними із акцентом на ризиках і можливостях. Можливості повинні невідкладно враховуватися при оптимізації стратегії управління або процесу ціле встановлення;
- оцінка ризиків - ризики аналізуються з урахуванням ймовірності їх настання та очікуваних наслідків, що є основою для визначення того, яким чином вони повинні управлятися;
- визначення способу реагування на появу ризику – менеджери обирають спосіб реакції на ризик - уникнення, прийняття, зменшення або диверсифікація ризиків – розробляють комплекс заходів щодо діяльності в умовах ризику у відповідності до цілей підприємства і його бізнес-філософії;

- контролююча діяльність – розробка і впровадження політики та процедур, спрямованих на забезпечення реалізації обраного способу реагування на появу ризику;
- інформація та комунікації – визначення, фіксування і передача відповідної інформації у формі та строки, які дозволяють працівникам підприємства ефективно здійснювати їх обов'язки. Ефективна комунікація відбувається і в більш широкому масштабі: вертикально, горизонтально, діагонально, всередину і назовні організації;
- моніторинг - сукупність заходів ризик-менеджменту підприємства контролюється і модифікується по мірі необхідності. Моніторинг здійснюється як на постійній основі, так і у вигляді вибіркових оцінок.

Підсумовуючи вищевикладене, ми можемо зробити висновок, що система ризик-менеджменту організації не є замкненою і самодостатньою, а виступає невід'ємною складовою сучасних організаційних практик, нерозривно пов'язаних із плануванням, розробкою програм, організацією, вдосконаленням процесів і визначенням бюджетних пріоритетів. Роль управління ризиками для менеджерів полягає не стільки у визначенні чіткого курсу дій, скільки у здатності орієнтуватися у альтернативах і варіантах в більш широкому контексті.

Список використаних джерел:

1. Пономаренко В.С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи / В.С. Пономаренко. – Х.: ІНЖЕК, 2003. – 328 с.

2. Рішняк І. В. Системний аналіз категорій ризику та невизначеності / І. Рішняк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Інформаційні системи та мережі: збірник наукових праць. – 2003 р. №56(1029)– С.263-275

Лілія КУЦИК
науковий керівник
к.е.н., доц. Гуменюк Ю. П..
ІФННІМ ТНЕУ

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

В сучасних глобалізаційних та інтеграційних умовах українська туристична індустрія є невід'ємною складовою міжнародного туристичного бізнесу. Володіючи унікальними та вартісними природними, історичними, культурними ресурсами, які в сукупності становлять національне надбання держави та українського народу , значний рекреаційний потенціал, дедалі більше атрактують іноземних туристів. Тому, для розвитку туристичного господарства та дотримання норм концепції «стійкого туризму», національно-культурна спадщина України є актуальним джерелом з високим рівнем економіко-туристичного потенціалу.